

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi valtion osuudesta terveydenhuollon valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen kustannuksista ja Kansaneläkelaitoksesta annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄSIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki valtion osuudesta terveydenhuollon valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen kustannuksista sekä laki Kansaneläkelaitoksesta annetun lain muuttamisesta. Kansaneläkelaitoksesta annettuun lakiin ehdotettavalla muutoksella Kansaneläkelaitokseen perustettaisiin uusi rahasto. Perustettavalla uudella palvelurahastolla ja siihen kerättävillä varoilla huolehdittaisiin Kansaneläkelaitoksen tehtäväksi kuuluvien terveydenhuollon valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen ja sähköisen lääkemääräyksen toteuttamisen ja ylläpidon edellyttämästä rahoituksesta. Palvelurahaston perustamisella voitaisiin aikaisempaa selkeämmin erottaa terveydenhuollon valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen toteuttamisen rahoitus Kansaneläkelaitoksen vastuulle kuuluvien muiden lakisäätteisten tehtävien rahoituksesta.

Terveydenhuollon valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen ja sähköisen lääkemääräyksen edellyttämien keskitettyjen palvelu-

jen toteuttamiseksi tarvittavat kehittämis- ja investointikustannukset rahoitetaan valtion talousarvioon tätä varten osoitetusta määrärahasta. Näiden palvelujen ylläpidosta ja käytöstä aiheutuvat vuotuiset kustannukset tullaan sen sijaan rahoittamaan maksuilla, jotka peritään palveluja käyttäviltä terveydenhuollon palvelujen antajilta ja apteekeilta. Maksut otetaan käyttöön asteittain vuosien 2012—2015 aikana. Sen vuoksi mainittuina vuosina osa käyttömenoista on tarpeen rahoittaa valtion talousarviosta tähän osoitettavalla määrärahalla. Ehdotetulla uudella lailla määriteltäisiin valtion rahoitusosuus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetulla lailla ja sähköisestä lääkemääräyksestä annetulla lailla Kansaneläkelaitoksen ja Väestörekisterikeskuksen vastuulle säädettyjen tehtävien rahoituksesta.

Esitys liittyy valtion vuoden 2012 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2012.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
SISÄLLYS	2
YLEISPERUSTELUT	3
1 NYKYTILA	3
1.1 Terveydenhuollon valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen toteutus ja rahoitus	3
1.2 Kansaneläkelaitoksen rahastot	5
2 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET	5
2.1 Terveydenhuollon valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen rahoitus	5
2.2 KanTa-palvelujen rahoituksen järjestäminen Kansaneläkelaitoksen toiminnassa	6
3 ESITYKSEN VAIKUTUKSET	7
4 ESITYKSEN VALMISTELU	8
5 RIIPPUVUUS MUISTA ESITYKSISTÄ	8
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	8
1 LAKIEHDOTUSTEN PERUSTELUT	8
1.1 Laki valtion osuudesta terveydenhuollon valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen kustannuksista	8
1.2 Laki Kansaneläkelaitoksesta	9
2 VOIMAANTULO	9
3 SUHDE PERUSTUSLAKIIN JA SÄÄTÄMISJÄRJESTYS	9
LAKIEHDOTUKSET	11
Laki valtion osuudesta terveydenhuollon valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen kustannuksista	11
Laki Kansaneläkelaitoksesta annetun lain muuttamisesta	13
LIITE	15
RINNAKKAISTEKSTI	15
Laki Kansaneläkelaitoksesta annetun lain muuttamisesta	15

YLEISPERUSTELUT

1 Nykytila

1.1 Terveydenhuollon valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen toteutus ja rahoitus

Terveydenhuollossa ollaan toteuttamassa valtakunnallisia tietojärjestelmäpalveluja, jotka koostuvat sähköisestä lääkemääräyksestä, valtakunnallisesta sähköisestä potilasasiakirja-arkistosta (arkistointipalvelusta) sekä näihin liittyvistä lääketietokannasta, resepti- ja potilastietojen katselusta ja potilaan tiedonhallintapalvelusta. Nämä muodostavat yhdessä kansallisen terveystietokannan eli KanTa-palvelut.

KanTa-palvelut perustuvat sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annettuun lakiin (158/2007), jäljempänä *asiakastietolaki*, ja sähköisestä lääkemääräyksestä annettuun lakiin (61/2007), jäljempänä *e-reseptilaki*. Asiakastietolaki tuli voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2007 ja e-reseptilaki 1 päivänä huhtikuuta 2007. Mainittujen lakien perusteella Kansaneläkelaitos vastaa KanTa-palvelujen teknisestä toteutuksesta ja ylläpidosta.

Kansallisten terveydenhuollon tietojärjestelmäpalvelujen rakentamisvaihe Kansaneläkelaitoksessa käynnistyi vuonna 2007. Käytännössä KanTa-palvelujen suunnitteluun ja rakentamiseen sisältyy edellä mainittujen lakien tarkoittamien palvelujen teknisen toteuttamisen ohella myös erilaisten selosteiden, ohjeistusten, suunnitelmien ja muiden dokumenttien laatimista ja ylläpitoa. KanTa-palvelujen tuottamisesta aiheutuu palvelujen teknisen käytettävyyden ja ylläpidon lisäksi Kansaneläkelaitokselle hallinnollisuonteisia lakisääteisiä tehtäviä, jotka liittyvät esimerkiksi tietojen luovutuksiin KanTa-palveluihin liittyville organisaatioille, kansalaisille ja valvontaviranomaisille sekä reseptikeskuksen ja jatkossa potilaan tiedonhallintapalvelun rekisterinpitäjyyteen. Lisäksi asiakastietolain 16 §:n 2 momentin perusteella Kansaneläkelaitos vastaa KanTa-palveluihin liittyvästä tiedottamisesta väestölle.

Kansaneläkelaitoksen toteuttamat ja ylläpitämät käyttöympäristöt (testi- ja tuotantoympä-

ristöt palvelimiseen, ohjelmistot, tietoliikenneverkot ja muut toiminnot) ovat olleet käytettävissä vuodesta 2008 lähtien. Asiakastietolakia muutettiin vuoden 2011 alussa voimaan tulleella lailla. Tähän perustuvien uusien toiminnallisuuksien suunnittelu on parhaillaan käynnissä yhteistyössä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen kanssa. Näitä uusia toiminnallisuuksia ovat potilastietojen luovutuksen edellytyksenä oleva suostumus ja siihen liittyvä kieltomahdollisuus sekä potilaan tiedonhallintapalvelu.

Sähköinen lääkemääräys otettiin tuotannolliseen käyttöön toukokuussa 2010 Turussa, huhtikuussa 2011 Kotkassa sekä alkukesästä 2011 Itä-Savon ja Länsi-Pohjan sairaanhoitopiirin alueilla. Lisäksi elokuussa 2011 oli 250 apteekkitoimipistettä, joilla oli valmius toimittaa sähköisellä lääkemääräyksellä määrättyjä lääkkeitä. Katseluyhteys otettiin käyttöön sähköisten lääkemääräysten osalta samanaikaisesti kun sen käyttö alkoi Turussa. Myös sähköisten potilasasiakirjojen arkistointipalvelu ja kansalaisten katseluyhteys perustoiminnallisuuksiin ovat valmistuneet. Rajoitettu tuotannollinen käyttö on tarkoitus aloittaa Kuopiossa vuoden 2011 lopussa.

Asiakastietolakia ja e-reseptilakia säädettäessä tarkoituksena oli, että niin sähköinen lääkemääräys kuin myös valtakunnallinen sähköinen potilasasiakirja-arkisto olisivat koko maan kattavasti käytössä viimeistään 1 päivänä huhtikuuta 2011. Hankkeen aikataulu on kuitenkin myöhästynyt alun perin suunnitellusta, minkä vuoksi näiden palvelujen kattavaa käyttöönottoa on myöhennetty vuonna 2010 tehdyillä säädösmuutoksilla.

Asiakastietolakia ja e-reseptilakia muutettiin 1 päivänä tammikuuta 2011 voimaan tulleilla laeilla (1227 ja 1229/2010). Muutoksilla määriteltiin uudet aikataulut KanTa-palvelujen käyttöönotolle. Muutoksen perusteella kaikkien apteekkien tulee kyetä toimittamaan sähköisiä lääkemääräyksiä vuoden 2012 huhtikuun alusta lukien, ja kaikkien julkisen terveydenhuollon palvelujen antajien tulee kyetä laatimaan sähköisiä lääkemääräyksiä viimeistään huhtikuun alusta 2013. Yksityisellä terveydenhuollolla on velvollisuus ottaa käyttöön sähköinen lääkemääräys vii-

meistään huhtikuun alusta 2014. Arkistointipalvelun käyttöönoton tulee toteutua julkisessa terveydenhuollossa viimeistään syyskuun alussa 2014. Yksityisen terveydenhuollon palvelujen antajilla, jotka toteuttavat potilasasiakirjojen pitkäaikaisarkistoinnin sähköisesti, on velvollisuus liittyä arkistointipalvelun käyttäjäksi viimeistään syyskuun alussa 2015.

KanTa-palvelujen rahoitus on niiden suunnittelu- ja toteutusvaiheessa järjestetty siten, että Kansaneläkelaitokselle ja muille valtion viranomaisille aiheutuvat investointi- ja kehittämiskustannukset sekä ylläpito on rahoitettu valtion talousarviossa vuosittain osoitettulla määrärahalta. Palvelujen ollessa täysimääräisesti käytössä, palvelujen ylläpidosta aiheutuvat kustannukset tullaan rahoittamaan niiden käyttäjiltä, terveydenhuollon palvelujen antajilta ja apteekkeilta perittävillä maksuilla. Näitä käyttömaksuja ryhdytään keräämään asteittain vuosina 2012—2015.

Sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen toteutuksen kustannukset valtionhallinnossa ovat olleet vuosina 2006—2010 noin 44,1 miljoonaa euroa. Kustannukset on rahoitettu valtion talousarviossa tähän osoitetuista määrärahoista. Eri toimijoiden kesken kustannukset ovat jakautuneet siten, että sosiaali- ja terveysministeriön ja sen rahoittamien kehittämishankkeiden osuus on ollut 12,8 miljoonaa euroa, Kansaneläkelaitoksen toteuttaman kehitystyön ja tietojärjestelmien toteutuksen osuus on ollut 24,5 miljoonaa euroa ja muiden toimijoiden, kuten Fimea ja Valvira, osuus on ollut yhteensä noin 4,5 miljoonaa euroa. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen toteuttaman koodistopalvelutoiminnan kokonaiskustannukset ovat olleet lisäksi yhteensä 2,3 miljoonaa euroa. Valtion vuoden 2011 talousarvion mukaiset menot KanTa-palvelujen toteutukseen ovat 16,4 miljoonaa euroa.

Sähköisen lääkemääräyksen käyttäjämaksut tullaan ottamaan käyttöön vaiheistettusti kolmen vuoden aikana. Apteekit ryhtyvät suorittamaan maksuja vuoden 2012 alusta lukien, julkinen terveydenhuolto vuoden 2013 alusta lukien ja yksityisen terveydenhuollon palvelujen antajat vuoden 2014 alusta lukien.

Asiakastietolain mukaisia käyttäjämaksuja valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen käyttämisestä ryhdytään perimään julkisen terveydenhuollon palvelujen antajilta vuoden 2014 alusta lukien. Valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen käyttäjiksi liittyneiltä yksityisen terveydenhuollon palvelujen antajilta maksuja ryhdytään perimään vuoden 2015 alusta lukien.

Edellä todetuista asiakastietolain ja e-reseptilain mukaisten palvelujen käyttäjämaksuista, niiden perusteista sekä maksuajankohdista ja maksujen toimeenpanoon liittyvistä asioista tullaan säätämään erikseen sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella. Ensivaiheessa asetuksella on tarkoitus säätää vuosina 2012—2013 apteekkeilta ja julkisen terveydenhuollon palvelujen antajilta e-reseptin käytöstä perittävistä maksuista. Apteekkeilta perittävä maksun on tarkoitus perustua toimitettujen lääkemääräysten lukumäärään ja kunnalliselta terveydenhuollolta perittävän maksun on vastaavasti tarkoitus perustua kuntien asukasluukuun.

Vuosina 2007—2011 Kansaneläkelaitokselle KanTa-palvelujen toteuttamisesta aiheutuneiden kustannusten rahoitus on toteutettu siten, että valtion talousarviossa tähän tarkoitukseen osoitetun määrärahan käytöstä on sovittu sosiaali- ja terveysministeriön ja Kansaneläkelaitoksen kesken tehdyillä sopimuksilla. Sopimusmenettely on aiheuttanut Kansaneläkelaitokselle runsaasti hallinnollista työtä, sillä kunkin sopimuksen toteutumisesta on seurattu erikseen kirjanpidossa. Rahoitussopimuksia on ollut vuosittain useita ja varojen käytöstä on raportoitu sosiaali- ja terveysministeriölle sopimuskohtaisesti. Pitkäjänteistä taloussuunnittelua ovat vaikeuttaneet tehtävien, työnjaon, painotusten ja aika-tilojen muutokset hankkeen aikana.

Vaikka Kansaneläkelaitoksen osuus KanTa-palvelujen rakentamisesta on lähes valmistunut, valtion rahoitusta tarvitaan edelleen. KanTa-palvelujen päivittäisestä ympärivuorokautisesta ylläpidosta ja asiakaspalvelusta aiheutuvat peruskustannukset ovat riippumattomia palvelujen käytön tosiasiallisesta laajuudesta. Samalla tavalla myös Väestörekisterikeskuksen tuottamien ja ylläpitämien varmennepalvelujen kustannukset määräytyvät terveydenhuollon palvelujen antajien ja

apteekkien käyttöön luovutettujen varmennekorttien lukumäärän perusteella eikä varmennepalvelujen toteutuneen käytön mukaan. Valtion rahoituksen korvaavat käyttäjämaksut sen sijaan alkava kertyä vasta asteittain vuosina 2012—2015.

1.2 Kansaneläkelaitoksen rahastot

Kansaneläkelaitoksen toiminta on järjestetty kolmen etuusrahaston (kansaneläkerahasto, sairausvakuutusrahasto ja sosiaaliturvan yleisrahasto) pohjalle. Rahastoista ja niistä maksettavista etuuksista säädetään Kansaneläkelaitoksesta annetun lain (731/2001) 3 a luvussa. Lain 12 b §:ssä luetellaan tyhjentävästi kansaneläkerahastosta maksettavat etuudet ja 12 c §:ssä sairausvakuutusrahaston etuudet. Mainituista rahastoista maksetaan myös kyseisten etuuksien täytäntöönpanosta aiheutuvat toimintakulut. Toimintakulujen rahoittamisesta säädetään sairausvakuutuslaissa (1224/2004) ja kansaneläkelaisissa (1130/2010). Kansaneläkelain 98 §:n mukaan valtio rahoittaa kansaneläkerahaston toimintakuluosuuden siltä osin kuin rahaston sijoitustuotot ja muut tuotot eivät niitä kata. Sosiaaliturvan yleisrahastosta maksetaan puolestaan 12 d §:n perusteella muut kuin 12 b ja 12 c §:ssä tarkoitetut etuudet ja niiden toimeenpanosta Kansaneläkelaitokselle aiheutuvat toimintakulut. Tämän rahaston etuuksien osalta toimintakulut rahoittaa valtio.

Kansaneläkelaitoksessa on lisäksi toimihenkilöiden eläkevastuun kattamista ja eläkkeiden maksamista varten eläkevastuurahasto, josta säädetään Kansaneläkelaitoksesta annetun lain 12 g §:ssä. Eläkevastuurahaston varoja ei voi käyttää muuhun tarkoitukseen.

Etuuksien hoitamisesta aiheutuvat toimintakulut rahoitetaan ja maksetaan edellä mainittujen säännösten perusteella Kansaneläkelaitoksen toimintolaskennan osoittamassa suhteessa samasta rahastosta, mistä itse etuuskin. Ne Kansaneläkelaitoksen toimintakulut, jotka eivät aiheudu etuuksien toimeenpanosta, jaetaan Kansaneläkelaitoksesta annetun lain 12 e §:n perusteella etuusrahastojen toimintakuluiksi etuuksien toimeenpanosta aiheutuvien toimintakulujen suhteessa.

2 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

2.1 Terveystieteiden tutkimuskeskusten tietojärjestelmäpalvelujen rahoitus

KanTa-palvelujen toteutusvaiheessa järjestelmän suunnittelusta, rakentamisesta ja tarvittavista investoinneista Kansaneläkelaitokselle aiheutuvat kustannukset on rahoitettu valtion talousarviossa tähän tarkoitukseen osoitetuista määrärahoista siten kuin edellä jaksossa 1.1. on todettu. Asiakastietolaisa tai e-reseptilaisa olevien säännösten perusteella järjestelmän käyttöönoton jälkeen toiminnan ylläpidosta aiheutuvat kustannukset rahoitetaan käyttäjämaksuilla. Mainituissa laeissa ei kuitenkaan ole säännelty yksityiskohtaisesti sitä, miten KanTa-palvelujen rahoitus hoitetaan terveydenhuollon palvelujen antajien ja apteekkien ottaessa KanTa-palvelut vaiheittain käyttöön. Lainsäädännössä ei myöskään ole määräyksiä siitä, miten esimerkiksi uuteen lainsäädäntöön perustuvat muutokset KanTa-palveluihin rahoitetaan.

Rahoitusta koskevien periaatteiden ja kustannustenjaon selkeyttämiseksi on perusteltua säätää laki valtion osuudesta terveydenhuollon valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen kustannuksista. Säädetävässä laissa tulisi määrittää ne periaatteet, joiden mukaisesti rahoitus jaetaan valtion ja palvelujen käyttäjien kesken vuodesta 2012 alkavan siirtymäkauden aikana, jolloin käyttäjämaksuilla katetaan aluksi vain osa palvelujen ylläpitämisestä aiheutuvista käyttökustannuksista.

Esityksessä ehdotetaan, että valtio vastaa KanTa-palvelujen suunnittelun ja rakentamisen aiheuttamista kustannuksista. Näitä kustannuksia ovat asiakastietolain 14 §:n 1 momentissa tarkoitetut arkistointipalvelu, hakemistopalvelu ja potilaan tiedonhallintapalvelu, e-reseptilain 3 §:ssä tarkoitetut reseptikeskus, reseptiarkisto ja lääketietokanta sekä asiakastietolain 19 §:n ja e-reseptilain 17 §:n perusteella toteutettava katseluyhteys. Valtio vastaa vuoden 2015 loppuun saakka myös edellä mainittujen palvelujen ja toimintojen sekä asiakastietolain 14 §:n 3 momentin mukaisten varmennepalvelujen aiheuttamien käytöstä ja ylläpidosta Kansaneläkelaitokselle ja Väestörekisterikeskukselle aiheutuvista

kustannuksista siltä osin kuin terveydenhuollon palvelujen antajilta ja apteekeilta perittävät maksut eivät kata niitä.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan, että valtio voisi sijoittaa Kansaneläkelaitokseen perustettavaan palvelurahastoon euromäärän, jonka suuruudesta päätetään valtion vuosien 2012—2015 talousarviossa. Palvelurahastoon osoitettavalla määrärahalla voitaisiin tarvittaessa turvata palvelurahaston maksuvalmius tilanteissa, joissa terveydenhuollon palvelujen antajilta ja apteekeilta perittävien maksujen tuloutukset kerryttävät palvelurahastoa eriaikaisesti toiminnan aiheuttamien kustannusten kanssa.

KanTa-palvelujen ylläpidosta aiheutuviin kustannuksiin kuuluisivat tavanomaisten käyttömenojen lisäksi tarvittavien laitteistojen ja ohjelmistojen tarpeellisesta kehittämisestä ja määrääjoin tapahtuvista uusimisista aiheutuvat kustannukset. Näistä poikkeaviin uusintahankintoihin ja toiminnan kehittämiseen voitaisiin kuitenkin tarvittaessa osoittaa määrärahoja valtion talousarviossa.

Jos KanTa-palveluihin liitetään myöhemmin kokonaan uusia ominaisuuksia, tulisi näiden aiheuttamien suunnittelu-, kehittämis- ja investointikulujen rahoituksen järjestäminen ratkaista erikseen tällaisista uusista ominaisuuksista päätettäessä. Erityisesti silloin kun uudet toiminnot ja ominaisuuden perustuvat lainsäädäntöön, tulee jo tällaisen lainsäädännön valmisteluvaiheessa sopia siitä, miten uusien ominaisuuksien toteuttaminen rahoitetaan ja mikä on valtion ja käyttäjien osuus rahoituksesta.

2.2 KanTa-palvelujen rahoituksen järjestäminen Kansaneläkelaitoksen toiminnassa

KanTa-palvelujen suunnittelun ja toteutuksen aikainen toiminta ja siihen liittyvä rahanliikenne on Kansaneläkelaitoksessa hoidettu kansaneläkerahaston kautta, vaikka toiminta ei ole osa kansaneläkevakuutusta. KanTa-palvelujen toteutuksen kulut ja investoinnit on maksettu ensin kansaneläkerahastosta. Tehtävään tarvittavat määrarahat on aiemmin siirretty rahastoon ennakkomaksuna sosiaali- ja terveysministeriöstä KanTa-palvelujen to-

teutukseen osoitetuista valtion talousarvioissa olleista määrärahoista. Määrärahojen siirto on perustunut sosiaali- ja terveysministeriön ja Kansaneläkelaitoksen välisiin sopimuksiin. Kansaneläkerahaston varoja on voitu kohdentaa KanTa-palvelujen toteutukseen ainoastaan siinä määrin kuin sosiaali- ja terveysministeriö on maksanut sinne ennakoita KanTa-palvelujen toteutusta varten. Jos ennakoita ei ole käytettävissä, menot voidaan maksaa vasta varojen saavuttua. Tämä voi johtaa maksujen viivästyksiin ja viivästyskorkojen maksamiseen.

Rakennusvaiheen ja vuosina 2012—2015 vaiheittain toteutuvan KanTa-palvelujen käyttöönoton jälkeen näiden palvelujen ylläpidosta ja käytöstä aiheutuvat kustannukset on tarkoitus rahoittaa kokonaisuudessaan käyttäjiltä perittävillä maksuilla. Maksut tullaan määrittelemään sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella sellaisiksi, että ne kattavat KanTa-palvelujen ylläpidosta ja ylläpitoon liittyvästä tavanomaisesta kehittämisestä aiheutuvat kustannukset. Tällaisessa tilanteessa erityisesti käyttäjämaksuja suorittavien terveydenhuollon palvelujen antajien ja apteekkien näkökulmasta on välttämätöntä, että kerättävät maksut kohdistuvat yksinomaan KanTa-palvelujen ylläpitoon.

KanTa-palveluihin liittyvien kustannusten erottaminen Kansaneläkelaitoksen muista kustannuksista on välttämätöntä myös laitoksen näkökulmasta. Etuusrahastot, henkilöstön eläkevastuurahastoa lukuun ottamatta, on perustettu etuuksien hoitamiseksi, eivätkä KanTa-palvelujen toteuttaminen ja ylläpito liity näihin tehtäviin.

Eri vaihtoehtoina KanTa-palvelujen kustannusten ja niiden rahoituksen hoitamiseksi jatkossa on arvioitu nykyisen mallin jatkamista, uuden rahaston perustamista Kansaneläkelaitokseen ja kokonaan erillisen yksikön perustamista Kansaneläkelaitoksen ulkopuolelle. Näistä kolmesta eri vaihtoehtoista selkeimmäksi on arvioitu uuden rahaston perustaminen. Nykyiseen malliin sisältyy edellä mainitut ongelmat, erityisesti toiminnasta aiheutuvien kustannusten pitäminen erillään Kansaneläkelaitoksen vastuulla olevien sosiaalivakuutusetuksien edellyttämien tietojärjestelmien kustannuksista ja tähän liittyvä tarve raportoida KanTa-palvelujen aiheutta-

mat kustannukset asianmukaisesti käyttäjämaksujen määrittämiseksi. Erillisen yksikön perustaminen eriyttäisi toiminnan rahoituksen selkeästi muusta Kansaneläkelaitoksesta. Samalla kuitenkin menetettäisiin huomattava osa Kansaneläkelaitoksen tietohallinnon infrastruktuurin mukanaan tuomasta tuesta KanTa-palvelujen kehittämiseen.

Tämän vuoksi esityksessä ehdotetaan, että Kansaneläkelaitokseen perustetaan uusi palvelurahasto. Tämä tehtäisiin lisäämällä Kansaneläkelaitoksesta annettuun lakiin säännökset palvelurahastosta. Palvelurahastosta maksettaisiin KanTa-palvelujen tuottamisesta Kansaneläkelaitokselle syntyvät kustannukset. Lisäksi rahastosta voitaisiin maksaa Väestörekisterikeskukselle kustannukset, jotka aiheutuvat KanTa-palveluihin liittyvistä varmennepalveluista. Myös näiden varmennepalvelujen tuottamisesta aiheutuvat kustannukset tullaan kattamaan käyttäjiltä perittävillä maksuilla. Maksuliikenteen yksinkertaistamiseksi on tarkoitus menetellä siten, että KanTa-palvelujen käyttäjiltä laskutetaan samanaikaisesti sekä varmennepalveluista että Kansaneläkelaitoksen tuottamista palveluista aiheutuvat kustannukset. Kansaneläkelaitos tilittää näin kertyneistä tuloista varmennepalvelujen perusteella kerätyn osan Väestörekisterikeskukselle.

Kansaneläkelaitoksessa lain voimaan tullessa oleva KanTa-palveluihin liittyvä käyttömaksu siirtyisi osaksi palvelurahastoa sitä koskevan lainmuutoksen tullessa voimaan.

3 Esityksen vaikutukset

Esityksen vaikutukset ovat ensisijassa hallinnollisia ja organisatorisia. Perustettavaksi ehdotettu palvelurahasto selkeyttää KanTa-palvelujen kustannusten ja rahoituksen järjestämistä Kansaneläkelaitoksessa. Järjestelyllä pystytään tarkoituksenmukaisella tavalla eriyttämään KanTa-palveluista aiheutuvat kustannukset Kansaneläkelaitoksen ylläpitämien etuusjärjestelmien toteuttamisesta aiheutuvista kustannuksista. Samalla käyttäjämaksujen määräytyminen selkeytyy.

Esityksellä ei ole merkittäviä valtiontaloudellisia tai muitakaan taloudellisia vaikutuk-

sia. Esitys kuitenkin varmistaa ja selkeyttää vuosien 2012—2015 aikana KanTa-palvelujen ylläpidosta aiheutuvien kustannusten rahoituksen. Valtiontalouden kannalta merkittävin vaikutus voisi olla palvelurahastoon sijoitettavalla erillisellä määrärahalla, jolla turvattaisiin rahaston maksuvalmius. Tästä määrärahasta päätettäisiin erikseen valtion vuosien 2012—2015 talousarvioissa.

KanTa-palvelujen ylläpidosta on arvioitu aiheutuvat vuositasolla Kansaneläkelaitoksen ja Väestörekisterikeskuksen tekemien selvitysten perusteella vuonna 2012 noin 11,1 miljoonaa euroa, josta noin 8,8 miljoonaa euroa perustuu Kansaneläkelaitoksen tuottamiin palveluihin ja 2,3 miljoonaa euroa Väestörekisterikeskuksen tuottamiin varmennepalveluihin. Näistä kustannuksista noin 35 prosenttia eli noin 3,9 miljoonaa euroa kohdistuu e-reseptipalveluihin ja vastaavasti 65 prosenttia eli noin 7,2 miljoonaa euroa asiakastietolain mukaisiin palveluihin.

Valtion vuoden 2012 talousarvioesityksen mukaan palvelurahastoon osoitettaisiin 1 570 000 euroa. Käyttäjämaksuilla katettaisiin alla olevan taulukon mukaisesti 160 000 euroa. Jäljelle jäävä osuus rahoitettaisiin valtion talousarvion momentilla 33.01.25 KanTa-palveluihin osoitetuista määrärahoista, varmennepalvelujen toteutukseen Sosiaali- ja terveystalouden lupa- ja valvontavirastolle osoitetusta määrärahasta sekä edellisinä vuosina valtion talousarviossa KanTa-palvelujen toteutukseen osoitetuista siirtomäärärahoista.

Koska vuoteen 2015 ulottuvan siirtymäkauden aikana palvelujen käyttäjiltä perittäisiin vain osa e-reseptin ja muiden KanTa-palvelujen kustannuksista, katetaan loput kustannuksista valtion budjetista tähän osoitettavasta määrärahasta. Valtion maksuosuuden arvioidaan kehittyvän seuraavasti:

	2012	2013	2014	2015
Kokonaiskustannukset, milj. €	11,10	11,10	11,10	11,10
- valtion rahoitusosuus, milj. €	10,94	8,78	1,44	0,00
- käyttäjämaksujen osuus, milj. €	0,16	2,32	9,66	11,10

Edellä mainitut euromäärät ovat tässä vaiheessa arvioita. Koska ainoastaan sähköinen

lääkemääräys on esitystä laadittaessa käytössä ja sekin ainoastaan muutamissa kunnissa ja sairaanhoitopiireissä, tulevat kustannusarviot tarkentumaan jatkossa. Samoin käyttäjämaksujen kehittymiseen liittyy epävarmuustekijöitä.

Esityksellä ei ole vaikutuksia KanTa-palveluja käyttävien terveydenhuollon palvelujen antajien ja apteekkien asemaan eikä niille aiheutuviin kustannuksiin. Palvelujen antajat ja apteekit vastaavat itse kustannuksista, jotka aiheutuvat niiden omien tietojärjestelmien hankinnasta, ylläpidosta ja päivityksistä aiheutuvista kustannuksista. Lisäksi ne vastaavat asiakastietolaissa ja e-reseptilaissa olevien säännösten perusteella Kansaneläke-

laitoksen ylläpitämien KanTa-palvelujen ylläpidosta aiheutuvista kustannuksista siten kuin edellä esityksen kohdissa 1.1. ja 2.2. on todettu.

4 Esityksen valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyönä sosiaali- ja terveysministeriössä. Valmistelun yhteydessä on kuultu Kansaneläkelaitosta.

5 Riippuvuus muista esityksistä

Esitys liittyy valtion vuoden 2012 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotusten perustelut

1.1 Laki valtion osuudesta terveydenhuollon valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen kustannuksista

1 §. Lain tarkoitus. Pykälässä todetaan, että lailla säädetään asiakastietolaissa ja e-reseptilaissa tarkoitettujen tietojärjestelmien suunnittelusta, rakentamisesta, käytöstä ja ylläpidosta aiheutuviin kustannuksiin suoritettavasta valtion osuudesta. Säännöksen tarkoituksena on osoittaa, että valtio osallistuu mainittujen asiakastietolain ja e-reseptilain toteutuksesta aiheutuviin kustannuksiin laissa säädetyin perustein.

2 §. Valtion rahoitus. Säännöksen 1 momentissa määritellään ne kustannukset, joiden suunnittelusta ja rakentamisesta Kansaneläkelaitokselle aiheutuviin kustannuksiin valtio osallistuu. Kysymyksessä ovat tällöin investointiluonteiset kustannukset, jotka syntyvät asiakastietolaissa ja e-reseptilaissa yksilöityjen palvelujen toteuttamiseksi tarvittavien tietojärjestelmäpalvelujen toteuttamisesta. Näitä ovat arkistointipalvelu, hakemistopalvelu, potilaan tiedonhallintapalvelu, reseptikeskus, reseptiarkisto, lääketietokanta ja katseluyhteys. Näihin palveluihin osoitettavan valtion rahoituksen määrä perustuisi valtion vuosittain vahvistettavaan talousarvioon.

Pykälän 2 momentin mukaan valtio voisi osallistua 1 momentissa tarkoitettujen toimintojen tarpeellisista uusimisista aiheutuvien kustannusten rahoitukseen valtion talousarviossa vahvistettavalla määrällä. Tarkoituksena on, että valtio ei osallistu tietojärjestelmien tavanomaisesta ylläpidosta ja kehittämisestä aiheutuviin kustannuksiin, vaan lähinnä merkittäviin uudelleenjärjestelyihin tai vastaaviin. Lisäksi silloin kun KanTa-palvelujen toteuttamiseksi tarvittavia järjestelmiä tulisi uudistaa lainsäädännön muutosten vuoksi, olisi samalla päätettävä siitä, miten valtio osallistuu näiden uusien tehtävien aiheuttamiin muutos- ja investointikustannuksiin. Asiakastietolain ja e-reseptilain perusteella terveydenhuollon palvelujen antajilta ja apteekkeilta voidaan periä maksuja vain tietojärjestelmien ylläpidosta aiheutuviin kustannuksiin.

3 §. Valtion osuuden maksaminen. Pykälässä olisi valtuutussäännös, jonka perusteella valtion osuuden maksamisesta ja sitä varten tarvittavista tiedoista voitaisiin tarvittaessa antaa tarkempia säännöksiä sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

4 §. Voimaantulo. Pykälässä säädetään lain voimaantulosta. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2012. Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntönnäpönnän edellyttämiin toimenpiteisiin.

5 §. Siirtymäsäännös. Pykälän 1 momentissa säädetään käyttö- ja ylläpitokustannuksista, joiden rahoitukseen valtio osallistuu vuodet 2012—2015 kattavan siirtymäkauden aikana. Säännöksen mukaan valtio osallistuu vuoden 2015 loppuun saakka vuosittain valtion talousarviossa vahvistettavalla määrällä KanTa-palvelujen ja niihin liittyvien varmennepalvelujen ylläpidosta ja käytöstä aiheutuviin kustannuksiin siltä osin kuin niitä ei saada katetuiksi palvelujen käyttäjiltä perittävillä maksuilla.

Jotta Kansaneläkelaitoksella olisi riittävä maksuvalmius KanTa-palvelujen toteuttamiseksi, voi valtio sijoittaa 2 momentin perusteella erikseen määriteltävän pääoman Kansaneläkelaitoksesta annetun lain 12 e §:ssä tarkoitettuun palvelurahastoon. Tämä voitaisiin tehdä vuosien 2012—2015 aikana ja rahastoon mahdollisesti osoitettavan pääoman suuruus määriteltäisiin kunkin vuoden valtion talousarviossa.

1.2 Laki Kansaneläkelaitoksesta

12 a §. Kansaneläkelaitoksen rahastot. Pykälässä säädetään Kansaneläkelaitoksen rahastoista. Sen 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että siinä todetaan uutena rahastona palvelurahasto. Palvelurahastosta säädettäisiin tarkemmin lain 12 e §:ssä.

12 d §. Sosiaaliturvan yleisrahasto. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uudet 4 ja 5 momentit, jotka ovat sisällöltään samat kuin voimassa olevan lain 12 f §. Siirto tehdään yksinomaan säädösteknisistä syistä sen vuoksi, että lakiin voitaisiin lisätä palvelurahastoa koskeva uusi säännös. Pykälään siirrettävissä säännöksissä on määräykset sosiaaliturvan yleisrahastoon suoritettavasta valtion osuudesta ja niiden ennakoista sekä asetuksenantovaltuus.

12 e §. Palvelurahasto. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi säännös palvelurahastosta. Voimassa olevan lain mukainen 12 e § siirrettäisiin samalla 12 f §:ksi. Ehdotettavassa 12 e §:ssä määritellään ne kustannukset, jotka maksetaan palvelurahastossa olevista varoista. Tällaisia olisivat asiakastietolaissa ja e-reseptilaissa tarkoitettujen tehtävien hoidosta Kansaneläkelaitokselle aiheutuvat kustannukset. Lisäksi palvelurahastosta voidaan

suorittaa Väestörekisterikeskukselle kustannukset, jotka aiheutuvat mainittujen lakien perusteella tuotettavista varmennepalveluista.

Varat palvelurahastoon kerättäisiin asiakastietolain ja e-reseptilain perusteella KanTa-palveluja käyttäviltä terveydenhuollon palvelujen antajilta ja apteekkeilta. Maksut määräytyvät asiakasmaksulain ja e-reseptilain perusteella annettavan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen perusteella. Maksuissa otetaan huomioon sekä Kansaneläkelaitokselle että Väestörekisterikeskukselle aiheutuvat kustannukset. Lisäksi palvelurahastoon suoritetaan vuoteen 2015 kestävä siirtymäkauden aikana valtion talousarviossa vuosittain erikseen osoitettava määräraha KanTa-palvelujen ylläpidosta aiheutuviin kustannuksiin. KanTa-palvelujen suunnitteluun ja toteutukseen osoitettavista määrärahoista ja niiden maksamisesta sovitaan erikseen.

Pykälän 3 momentiksi ehdotetaan säännöstyä, jossa todettaisiin selvyden vuoksi, että palvelurahastolle säädettyjen tehtävien hoitamisesta aiheutuvia kuluja ei jaeta etuusrahastojen toimintakuluiksi.

12 f §. Muiden toimintakulujen jako ja rahoitus. Voimassa olevan lain 12 f §:ssä säädetään valtion osuudesta sosiaaliturvan yleisrahastoon. Kuten edellä 12 d §:n kohdalla on todettu, mainitut voimassa olevan 12 f §:n säännökset ehdotetaan lisättäväksi 12 d §:ään sen 4 ja 5 momentiksi. Uusi 12 f § olisi saman sisältöinen kuin voimassa olevan lain 12 e §.

2 Voimaantulo

Lait ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2012. Kansaneläkelaitoksesta annetun lain voimaantulosäännöksen perusteella laitoksessa oleva käyttöomaisuus, joka liittyy KanTa-palveluihin, siirtyy lain voimaan tullessa osaksi palvelurahastoa.

3 Suhde perustuslakiin ja sääätämisjärjestys

Esitys on pääosin tekninen, eikä siinä ole yksilöiden asemaa tai oikeuksia koskevia säännöksiä. Palvelurahaston perustaminen Kansaneläkelaitokseen ei myöskään vaikuta Kansaneläkelaitoksen asemaan eduskunnan

alaisena laitoksena eikä myöskään laitoksen hoitamiin etuusasioihin tai niiden rahoitukseen. Sen vuoksi hallitus katsoo, että esitys voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**valtion osuudesta terveydenhuollon valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen kustannuksista**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Lain tarkoitus

Tässä laissa säädetään valtion rahoitusosuudesta sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetussa laissa (159/2007), jäljempänä *asiakastietolaki*, ja sähköisestä lääkemääräyksestä annetussa laissa (61/2007), jäljempänä *e-reseptilaki*, tarkoitettujen tietojärjestelmien suunnittelusta, rakentamisesta, ylläpidosta ja käytöstä aiheutuviin kuluihin.

2 §

Valtion rahoitus

Valtio rahoittaa vuosittain valtion talousarvioissa vahvistettavalla määrällä kustannukset, jotka aiheutuvat Kansaneläkelaitokselle aiheutuvat kustannukset, jotka aiheutuvat seuraavien terveydenhuollon valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen edellyttämien toimintojen suunnittelusta ja rakentamisesta:

- 1) asiakastietolain 14 §:n 1 momentissa tarkoitetut arkistointipalvelu, hakemistopalvelu ja potilaan tiedonhallintapalvelu;
- 2) e-reseptilain 3 §:ssä tarkoitetut reseptikeskus, reseptiarkisto ja lääketietokanta; sekä
- 3) asiakastietolain 19 §:ssä ja e-reseptilain 17 §:ssä tarkoitettu katseluyhteys.

Valtio voi osallistua 1 momentissa tarkoitettujen toimintojen tarpeellisista uusimisista aiheutuvien kustannusten rahoitukseen valtion talousarviossa vahvistettavalla määrällä. Terveydenhuollon valtakunnallisiin tietojärjestelmäpalveluihin lainsäädäntöön perustuen

liitettävien uusien tehtävien ja ominaisuuksien toteuttamisesta Kansaneläkelaitokselle aiheutuvien kustannusten rahoituksesta päätetään erikseen.

3 §

Valtion osuuden maksaminen

Valtion osuuden maksamisesta ja sitä varten tarvittavista tiedoista annetaan tarvittaessa tarkempia säännöksiä sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

4 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

5 §

Siirtymäsäännökset

Valtio osallistuu vuoden 2015 loppuun saakka vuosittain valtion talousarviossa vahvistettavalla määrällä kustannuksiin, jotka aiheutuvat 2 §:n 1 momentissa tarkoitettujen palvelujen ja toimintojen ylläpidosta Kansaneläkelaitokselle sekä asiakastietolain 14 §:n 3 momentissa tarkoitettua varmennepalvelusta Väestörekisterikeskukselle ja joita asiakastietolain 22 §:ssä ja e-reseptilain 25 §:ssä tarkoitetut käyttäjämaksut eivät kata.

Valtio voi sijoittaa Kansaneläkelaitoksesta annettun lain 12 e §:ssä tarkoitettuun palvelurahastoon rahaston maksuvalmiuden turvaamiseksi euromäärän, jonka suuruudesta päätetään valtion talousarviossa vuosina 2012—2015.

2.

Laki**Kansaneläkelaitoksesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Kansaneläkelaitoksesta annetun lain (731/2001) 12 a §:n 1 momentti sekä 12 e ja 12 f §, sellaisina kuin ne ovat laissa 987/2007, sekä
lisätään 12 d §:ään, sellaisena kuin se on laissa 987/2007, uusi 4 ja 5 momentti seuraavasti:

12 a §

Kansaneläkelaitoksen rahastot

Kansaneläkelaitoksen rahastot ovat kansaneläkerahasto, sairausvakuutusrahasto ja sosiaaliturvan yleisrahasto (*etuusrahastot*) sekä palvelurahasto ja eläkevastuurahasto.

12 d §

Sosiaaliturvan yleisrahasto

Valtio suorittaa Kansaneläkelaitokselle sosiaaliturvan yleisrahaston toimintakulujen ennakkona tammikuussa vähintään yhden kuudesosan vuotuisen ennakon määrästä ja sen jälkeen kuukausittain jäljellä olevan määrän tasasuuruusina erinä. Rahoituksen turvaamiseksi ennakko voidaan jaksottaa edellä säädetystä poiketen.

Ennakoiden ja lopullisen valtion osuuden vahvistamisesta ja maksamisesta sekä sitä varten tarvittavista tiedoista annetaan tarkemmat säännökset asetuksella.

12 e §

Palvelurahasto

Palvelurahastosta maksetaan sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetussa laissa (159/2007) ja sähköisestä lääkemääräyksestä annetussa

laissa (61/2007) tarkoitettujen tehtävien hoidosta Kansaneläkelaitokselle aiheutuvat kustannukset. Lisäksi palvelurahastosta voidaan suorittaa Väestörekisterikeskukselle sen mainittujen lakien perusteella tuottamien varmennepalvelujen aiheuttamat kustannukset.

Palvelurahaston rahoitus perustuu 1 momentissa mainittujen lakien perusteella terveydenhuollon valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen käyttäjiltä perittäviin maksuihin. Lisäksi valtio voi suorittaa palvelurahastoon tietojärjestelmäpalvelujen ylläpidon sekä suunnittelun ja toteuttamisen edellyttämien kustannusten kattamiseksi varoja siten kuin niistä erikseen säädetään tai päätetään.

Palvelurahastolle säädettyjen tehtävien hoitamisesta aiheutuvia Kansaneläkelaitoksen toimintakuluja ei jaeta etuusrahastojen toimintakuluiksi.

12 f §

Muiden toimintakulujen jako ja rahoitus

Kansaneläkelaitoksen toimintakulut, jotka eivät aiheudu etuuksien toimeenpanosta, jaetaan etuusrahastojen toimintakuluiksi etuuksien toimeenpanosta aiheutuvien toimintakulujen suhteessa. Kansaneläkelaitoksen Verohallinnolle maksamat korvaukset jaetaan kuitenkin etuusrahastojen toimintakuluiksi siinä suhteessa kuin etuusrahastot käyttävät Verohallinnon tarjoamia maksujen perintä- ja tilityspalveluja.

Edellä 1 momentissa tarkoitettut Kansaneläkelaitoksen muut toimintakulut rahoite-

taan vastaavasti kuin etuuksien toimeenpanosta aiheutuvat toimintakulut.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .

Kansaneläkelaitoksessa oleva terveydenhuollon valtakunnallisiin tietojärjestelmäpal-

veluihin liittyvä käyttöomaisuus siirtyy osaksi palvelurahastoa tämän lain tullessa voimaan.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Helsingissä 5 päivänä lokakuuta 2011

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Paula Risikko*

*Liite
Rinnakkaisteksti*

2.

Laki

Kansaneläkelaitoksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Kansaneläkelaitoksesta annetun lain (731/2001) 12 a §:n 1 momentti sekä 12 e ja 12 f §, sellaisina kuin ne ovat laissa 987/2007, sekä
lisätään 12 d §:ään, sellaisena kuin se on laissa 987/2007, uusi 4 ja 5 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

12 a §

12 a §

Kansaneläkelaitoksen rahastot

Kansaneläkelaitoksen rahastot

Kansaneläkelaitoksen rahastot ovat kansaneläkerahasto, sairausvakuutusrahasto ja sosiaaliturvan yleisrahasto (*etuusrahastot*) sekä eläkevastuurahasto.

Kansaneläkelaitoksen rahastot ovat kansaneläkerahasto, sairausvakuutusrahasto ja sosiaaliturvan yleisrahasto (*etuusrahastot*) sekä *palvelurahasto ja* eläkevastuurahasto.

12 d §

12 d §

Sosiaaliturvan yleisrahasto

Sosiaaliturvan yleisrahasto

Valtio suorittaa Kansaneläkelaitokselle sosiaaliturvan yleisrahaston toimintakulujen ennakkona tammikuussa vähintään yhden kuudesosan vuotuisen ennakon määrästä ja sen jälkeen kuukausittain jäljellä olevan määrän tasasuuruusina erinä. Rahoituksen turvaamiseksi ennakko voidaan jaksottaa edellä säädetystä poiketen.

Ennakoiden ja lopullisen valtion osuuden vahvistamisesta ja maksamisesta sekä sitä varten tarvittavista tiedoista annetaan tarkemmat säännökset asetuksella.

12 e §

Muiden toimintakulujen jako ja rahoitus

Kansaneläkelaitoksen toimintakulut, jotka eivät aiheudu etuuksien toimeenpanosta, jaetaan etuusrahastojen toimintakuluiksi etuuksien toimeenpanosta aiheutuvien toimintakulujen suhteessa. Kansaneläkelaitoksen Verohallinnolle maksamat korvaukset jaetaan kuitenkin etuusrahastojen toimintakuluiksi siinä suhteessa kuin etuusrahastot käyttävät Verohallinnon tarjoamia maksujen perintä- ja tilityspalveluja.

Edellä 1 momentissa tarkoitetut Kansaneläkelaitoksen muut toimintakulut rahoitetaan vastaavasti kuin etuuksien toimeenpanosta aiheutuvat toimintakulut.

12 f §

Valtion osuuden suorittaminen sosiaaliturvan yleisrahaston toimintakuluista

Valtio suorittaa Kansaneläkelaitokselle sosiaaliturvan yleisrahaston toimintakulujen enakkona tammikuussa vähintään yhden kuudesosan vuotuisen ennakon määrästä ja sen jälkeen kuukausittain jäljellä olevan määrän tasasuuruusina erinä. Rahoituksen turvaamiseksi ennakko voidaan jaksottaa edellä säädetystä poiketen.

Ennakoiden ja lopullisen valtion osuuden vahvistamisesta ja maksamisesta sekä sitä varten tarvittavista tiedoista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

12 e §

Palvelurahasto

Palvelurahastosta maksetaan sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetussa laissa (159/2007) ja sähköisestä lääkemääräyksestä annetussa laissa (61/2007) tarkoitettujen tehtävien hoidosta Kansaneläkelaitokselle aiheutuvat kustannukset. Lisäksi palvelurahastosta voidaan suorittaa Väestörekisterikeskukselle sen mainittujen lakien perusteella tuottamien varmennepalvelujen aiheuttamat kustannukset.

Palvelurahaston rahoitus perustuu 1 momentissa mainittujen lakien perusteella terveydenhuollon valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen käyttäjiltä perittäviin maksuihin. Lisäksi valtio voi suorittaa palvelurahastoon tietojärjestelmäpalvelujen ylläpidon sekä suunnittelun ja toteuttamisen edellyttämien kustannusten kattamiseksi varoja siten kuin niistä erikseen säädetään tai päätetään.

Palvelurahastolle säädettyjen tehtävien hoitamisesta aiheutuvia Kansaneläkelaitoksen toimintakuluja ei jaeta etuusrahastojen toimintakuluiksi.

12 f §

Muiden toimintakulujen jako ja rahoitus

Kansaneläkelaitoksen toimintakulut, jotka eivät aiheudu etuuksien toimeenpanosta, jaetaan etuusrahastojen toimintakuluiksi etuuksien toimeenpanosta aiheutuvien toimintakulujen suhteessa. Kansaneläkelaitoksen Verohallinnolle maksamat korvaukset jaetaan kuitenkin etuusrahastojen toimintakuluiksi siinä suhteessa kuin etuusrahastot käyttävät Verohallinnon tarjoamia maksujen perintä- ja tilityspalveluja.

Edellä 1 momentissa tarkoitetut Kansaneläkelaitoksen muut toimintakulut rahoitetaan vastaavasti kuin etuuksien toimeenpanosta aiheutuvat toimintakulut.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .*

Kansaneläkelaitoksessa oleva terveyden-

huollon valtakunnallisiin tietojärjestelmäpalveluihin liittyvä käyttöomaisuus siirtyy osaksi palvelurahastoa tämän lain tullessa voimaan.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.
